

Όλη μας η αγάπη την κάμαρα γεμίζει

10/02/2016 Cinema

Με αφορμή «Το Δωμάτιο» του Λένι Έμπραμσον

Από τον Old Boy

Είναι πολύ ξεχωριστή μέρα για τον Τζακ σήμερα. Ξυπνάει νωρίτερα γιατί δεν αντέχει να περιμένει. Σκουντάει τη μαμά του που κοιμάται στο πλάι του: «**Μαμά – μαμά, έχω γενέθλια, σήμερα γίνομαι πέντε**». Η μαμά του, του λέει ότι θα φτιάξουν τούρτα. Ο Τζακ δεν το πιστεύει: «Αληθινή τούρτα, όπως αυτές που βλέπουμε στην τηλεόραση;». Σηκώνεται κι αρχίζει να χαιρετάει τα πάντα μέσα στο δωμάτιο, σκεύη, καρέκλες, αυτοσχέδια παιχνίδια.

Για τον Τζακ όλος ο κόσμος βρίσκεται μέσα σε αυτό το δωμάτιο. Όχι μεταφορικά, κυριολεκτικά. Τα ελάχιστα τετραγωνικά του δωματίου δεν είναι απλά ο μόνος κόσμος που έχει γνωρίσει, είναι ο μόνος κόσμος που θεωρεί αληθινό, τα όρια του υπαρκτού κόσμου. Υπάρχει μόνο ένας μικρός φεγγίτης που δείχνει στον ουρανό. Εκεί βρίσκεται το διάστημα. Και υπάρχει και η τηλεόραση που δείχνει μεν έναν άλλο κόσμο, όπου όμως, όπως του έχει εξηγήσει η μαμά του, δεν είναι ο αληθινός, είναι μόνο ο κόσμος της φαντασίας.

Ακόμη όμως κι όταν τα πράγματα έρχονται έτσι που η μαμά του αποφασίζει ότι είναι απαραίτητο να του πει πια την αλήθεια για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες βρίσκονται κλεισμένοι εκεί, **ακόμη όμως κι όταν τα πράγματα έρχονται έτσι που το προστατευτικό κέλυφος του ψέματος σπάει και που παρουσιάζεται στον Τζακ μια ριζικά διαφορετική αφήγηση για το τι είναι αληθινό και τι όχι, για το πού είμαστε και ποιοί είμαστε, υπάρχουν ερωτήσεις που οι απαντήσεις μπορεί να είναι εξίσου δεδομένες, δε σημαίνει όμως ότι δεν τους λείπει ένα αποτύπωμα μυστηρίου και αμηχανίας:**

– «Κι ο ύπνος; Που πηγαίνουμε όταν κοιμόμαστε;». «Εδώ, στο δωμάτιο μένουμε», του λέει η μαμά. Γιατί τόσο ένα παιδί που ως τα πέντε του ζούσε νομίζοντας ότι όλος ο κόσμος είναι λίγα τετραγωνικά, όσο και τον πιο ελεύθερο ή τον πιο σοφό ενήλικο, εξίσου κάθε βράδυ όταν κλείνουν τα μάτια το μυαλό τους, τους μεταφέρει κάπου αλλού. – «**Κι εγώ που ήμουν πριν μερικά χρόνια, πριν βρεθείς, μαμά, στο δωμάτιο;**». Είναι που νομίζουμε ότι ξέρουμε τι είναι αληθινό και τι όχι, από που ξεκινάει ο κόσμος μας και που τελειώνει, από πότε ξεκινάει και πότε τελειώνει.

Αν για τη μαμά ο κόσμος που ζει φυλακισμένη είναι ένα κελί και μια κόλαση, δεν παύει να έχει μέσα της και ισχυρό μέρος παραδείσου, μέσω του παιδιού της. Όσο για τον Τζακ, πρώτη ύλη του κόσμου του είναι το πανίσχυρο συστατικό της αγάπης. Αν η πιο απόλυτη αγάπη είναι αυτή που μπορεί να έχει μια μάνα για βρέφος της και το μικρό της το παιδί και αντίστροφα, ίσως μπορεί να δει κανείς το δωμάτιο και σαν μια μικρή Εδέμ για τον Τζακ.

Τι ακριβώς του λείπει άραγε ως τα πέντε του, αφού όχι μόνο δεν το είχε ποτέ για να του λείπει, αλλά και δε γνωρίζει καν την ύπαρξή του; Μα δεν είναι φυσικό να ζει κανείς έτσι, θα πει κανείς αγανακτισμένα. Προφανώς. Αλλά πόσο τμήμα της φύσης, των επιθυμιών, των αναγκών και των ονείρων μας είναι όσα μαθαίνουμε ως φυσικά; Ο κόσμος είναι η εξήγησή του. Πορευόμαστε στον κόσμο βάσει του τρόπου που μας τον εξήγησαν και μας τον διηγήθηκαν, πρώτα οι γονείς και το σχολείο, ύστερα βάσει του τρόπου που μας τον εξηγούν και τον διηγούνται οι αφηγήσεις για τους ενήλικους. Πώς ζει λοιπόν ο Τζακ μέσα σε αυτόν τον ασφυκτικά μικρό χώρο;

Ζει γνωρίζοντας ότι αυτός ο χώρος είναι αυτός που πρέπει να είναι, ότι αυτές είναι οι μόνες υπαρκτές διαστάσεις. Όσα περισσότερα ξέρει ο άνθρωπος, όσο περισσότερο πολύπλοκος είναι ο κόσμος του, τόσα περισσότερα προβλήματα έχει. Όσα λιγότερα δεδομένα έχει στο μυαλό του, όσο πιο απλή είναι η ζωή του, τόσο έχει ενδεχομένως περισσότερες δυνατότητες να είναι ευτυχισμένος. Αν ας πούμε είσαι κλεισμένος σε ένα δωμάτιο κι αν θεωρείς ότι δεν υπάρχει τίποτα έξω από αυτό, δεν έχεις και την πληροφορία για τη δυστυχία και τις τραγωδίες ολόγυρά σου, ζεις μέσα σε έναν κόσμο λίγων τετραγωνικών και όχι σε έναν κόσμο που παιδιά πνίγονται κάθε μέρα στη θάλασσα δίπλα σου.

«Το Δωμάτιο» βασίζεται στο πολύ επιτυχημένο εμπορικά και κριτικά μυθιστόρημα της Έμα Ντόναχιου. Η Ντόναχιου εμπνεύστηκε από την υπόθεση [της απαγωγής του Γιόζεφ Φριτζλ](#). Εδώ λοιπόν, αντί να έχουμε ένα σενάριο που να προσπαθεί να αντλήσει κύρος από μια ακόμη «αληθινή ιστορία», αντί να προσπαθήσει να την εκμεταλλευθεί, ψευτοκοπιάρει και δραματοποιήσει, η Ντόναχιου παίρνει ένα αληθινό γεγονός ως έμπνευση και μόνο για να γράψει ελεύθερα κάτι εντελώς δικό της.

Και διασκευάζοντας το βιβλίο της για το σινεμά καταφέρει να μας προσφέρει λέξεις γεμάτες λογοτεχνικές αρετές, που είναι οργανικά δεμένες στο σενάριο. Η συμβολή του σκηνοθέτη Λένι Έμπραμσον (που έχει στο ενεργητικό του μια σειρά από ταινίες, όπως το “Frank”, το “What

Richard Did” και το “Adam and Paul”, τις οποίες αξίζει πραγματικά να ανακαλύψει κανείς) είναι καταλυτική, καθώς τα βγάζει πέρα εξαιρετικά με τους περιορισμούς του χώρου, τους οποίους μετατρέπει σε πλεονέκτημα, και ξεπερνά τον κίνδυνο να χαθεί το συναισθηματικό μέτρο και το έργο να κυλήσει στο μελό.

Κι επειδή ακριβώς δεν το χάνει **υπάρχουν σκηνές στην ταινία που δυσκολεύεται πάρα πολύ να μη συγκινηθεί και να μη βουρκώσει**. Η Μπρι Λάρσον σαρώνει τα βραβεία, είναι αδιαφιλονίκητο φαβορί για το όσκαρ πρώτου γυναικείου ρόλου και δίκαια αναγνωρίζεται η δουλειά της, άδικα όμως παραγνωρίζεται ότι στέκεται δίπλα της εντελώς επάξια ο μικρός Τζέικομπ Τρεμπλέι.

Αν το βασικό στοιχείο που ενδιαφέρει το θεατή είναι το πόσο τον αγγίζει η ταινία, ένα δεύτερο στοιχείο που πρέπει να ενδιαφέρει όσους θέλουν να ασχοληθούν με το σινεμά, είναι ότι για πολλοστή φορά αποδεικνύεται ότι μια σημαντική ταινία μπορεί να γίνει και με ελάχιστες πρώτες ύλες, ότι ακόμη και ένα μικρό δωμάτιο μπορεί να αποτελέσει επαρκέστατο χώρο, **ότι όταν υπάρχει μια δυνατή ιστορία και ένα διαυγές σκηνοθετικό βλέμμα, δεν υπάρχει κανείς χώρος που να είναι μικρός ή ταπεινός για να γυριστεί ένα σημαντικό έργο.**

Υπάρχουν δυο τρόποι να σκεφτεί κανείς πάνω στο «Δωμάτιο». Ο ένας είναι με όρους της αντιδιαστολής ψέματος και αλήθειας, εγκλεισμού και ελευθερίας, φυσικού και αφύσικου κόσμου. Η άλλη είναι να σκεφτείς πως **ο κόσμος μας είναι φτιαγμένος από επάλληλα δωμάτια, ότι πόρτες υπάρχουν παντού, χώροι μέσα στους οποίους μπορεί να κινηθείς και πέραν από τους οποίους δε θα πας ποτέ σου υπάρχουν παντού**, ότι όσο εξαρτημένος είναι ο Τζακ από την αφήγηση του κόσμου που είχε στα πρώτα πέντε χρόνια της ζωής του, άλλο τόσο είμαστε κι εμείς από την αφήγηση του κόσμου που έχουμε καθ' όλη τη διάρκειά της.

[elculture](http://elculture.com)